

SUBSIDIEAANVRAAG SEDNA 2021

‘De basis op orde’

Inhoud

SAMENVATTING	4
INLEIDING.....	7
1. PRIORITEITENSTELLING.....	8
1.1 <i>Financieel kader</i>	8
1.2 <i>Kernactiviteiten</i>	8
1.3 <i>Maatschappelijk rendement</i>	8
1.4 <i>Inhoudelijk kader</i>	8
1.5 <i>‘De basis op orde’</i>	9
2. DE MAATSCHAPPELIJKE OPGAVES	10
2.1 <i>Format</i>	10
2.2 <i>Doorbreken van armoede</i>	10
2.3 <i>Perspectief voor jeugdigen</i>	10
2.4 <i>Doorontwikkeling informele zorg</i>	11
2.5 <i>Leveren van een adequate werkwijze huiselijk geweld</i>	11
2.6 <i>Versterken van de zelfredzaamheid van kwetsbare burgers</i>	12
3. PLANNING.....	13
4. NAWOORD.....	15
I. DOORBREKEN VAN ARMOEDE	16
II. PERSPECTIEF VOOR JEUGDIGEN	20
III. DOORONTWIKKELING VAN DE INFORMELE ZORG VOOR EN DOOR INWONERS.....	25
IV. LEVEREN VAN EEN ADEQUATE WERKWIJZE VAN HUISELIJK GEWELD.....	29
V. VERSTERKEN VAN DE ZELFREDZAAMHEID VAN KWETSBARE INWONERS	32
VI. PERSONA’S EN KLANTREIZEN.....	35
VII. BUURTMAATSCHAPPELIJK WERK + ...	40
VIII. KANSENPLAN	41

SAMENVATTING

Sedna legt in de subsidieaanvraag voor 2021 haar voorstel voor een bijdrage op 5 maatschappelijke opgaves uit. In deze samenvatting wordt de menukaart van deze opgaves gepresenteerd.

De maatschappelijke opgaves worden benoemd. Dit zijn het doorbreken van armoede, perspectief voor jeugd, de doorontwikkeling van informele zorg, een adequate werkwijze voor huiselijk geweld en het versterken van de zelfredzaamheid van kwetsbare burgers.

Voor de opgaves worden de maatschappelijke impact met de meetbare effecten beschreven. Het uitgangspunt is hierbij dat de maatschappelijke omstandigheden gelijk blijven. Zo is bijvoorbeeld de invloed van de coronacrisis buiten beschouwing gebleven, omdat hierover nog geen voorspelling te geven is. Er wordt in 2021 op grond van de meetbare effecten een model (of meerdere) ontwikkeld waarmee kostenbesparingen doorgerekend kunnen worden.

Voor elke maatschappelijke opgave wordt aangegeven welke kosten (subsidie) Sedna moet maken. Door de bezuiniging (van 3% generiek en € 150.000 op gezondheidszorg gelieerde activiteiten) wordt de inzet op integrale ouderenzorg het zwaarst getroffen. Deze activiteit wordt met uitzondering van een pilot in De Velden niet meer uitgevoerd.

Menukaart van de maatschappelijke opgaves

Bereik	Impact	Meetbaar effect Z(elf)R(edzaamheids)M(atrix)	Kosten Sedna subsidie
1. Doorbreken van armoede			
2500 info/advies vragen	Zelfstandig verder met vraag/onderwerp	–	€ 1.011.758
180 hulpvragers	* Stressreductie huishouden * Bewustwording problemen/gedrag * Ondersteuning schriftelijke communicatie	* Van onvoldoende naar beperkt zelfredzaam	
1070 hulpvragers	* Relatieproblemen opgelost * Stabiele financiële situatie * Actief bezig met taalachterstand * Schoolprestaties kinderen verbeterd * Sociaal netwerk is positief/ondersteunend	* Van beperkt naar voldoende zelfredzaam	
110 hulpvragers	* Stabiliteit in huishouden * Laaggeletterdheid aangepakt * Financiële situatie stabiel * Er is/wordt een opleiding gevolgd * Er is werk gevonden/wordt gesolliciteerd	* Van beperkt naar volledig zelfredzaam in een periode van 3 jaar	
2. Perspectief voor jeugd			
410 info/advies vragen	Zelfstandig verder met vraag/onderwerp	–	
Goede Start / 30 hulpvragers	* Plan 'Gezonde leefstijl' wordt uitgevoerd * Herstelplan op een domein P(ositieve G(ezondheid))	–	
(School-, Jeugd MW) 1925 hulpvragers	* Positieve opvoedsituatie * Gedragsproblemen zijn afgenomen * Schoolprestaties zijn verbeterd	* Van beperkt naar voldoende zelfredzaam * Observaties in de klas * Volgen rapportcijfers	
Integrated Care / 40 hulpvragers	* Stabiele opvoedsituatie * Adequaat antwoord op psychosociale problemen	* Van beperkt naar voldoende zelfredzaam (+aanvullend onderzoek)	€ 1.779.646
Echtscheidingsloket 30 echtscheidingen	* Realisatie van ouderschapsplan * Rust, veiligheid en structuur voor kinderen	–	
Movements / 300 jongeren	* Actief met eigen toekomstperspectief	* Van beperkt naar voldoende zelfredzaam	
Jongerenwerk / 240 jongeren	* Model implementatiemethode is eind 2020 gereed	* Model implementatiemethode is eind 2020 gereed	
3. Doorontwikkeling informele zorg			
Gebiedsontwikkeling 1250 inwoners. Prioriteit: Bargeres, Angelslo, De Monden en De Blokken	* Inwoners geïnformeerd * Draagvlak betrokkene * Actieve deelname hoofdaanemers	–	
Ontmoeting/dagbested. 100 inwoners / 60 hulpvragers	* Actieve deelname aan activiteit * Inwoners zijn op de hoogte aanbod	* Ketenpartners geven indicatie over toe of afname dagbesteding	
Inzet ervaring/talent (zelfhulpvervaringsdesk.) 60 inwoners t.b.v. / 200 hulpvragers	* Persoonlijk plan van aanpak * Positieve invloed op gezin, buurt en sociaal netwerk * Zelfhulp werkt aanvullend op/voorkomt zwaardere zorg	–	

Individuele ondersteuning 40 vrijwilligers / 1830 hulpvragers	* Per project in kaart gebracht	* Per project in kaart gebracht	€ 1.002.590
Tolkentelefoon 10 vrijwilligers/100 hulpvragers			
4. Adequate werkwijze huiselijk geweld			
Preventieve activiteiten 240 inwoners	* Signaalgevoeligheid bij sportverenigingen, onderwijs en werkgevers	–	
Hulpverlening / 170 hulpvragers	–	* 130 hulpvragers Van beperkt naar voldoende zelfredzaam * 40 hulpvragers Van beperkt naar volledig zelfredzaam	€ 229.280
5. Versterken zelfredzaamheid kwetsbare burgers			
2500 informatie-/adviesvragen			€ 583.648
Welzijn op Recept / 300 inwoners indien er aanvullende middelen komen	* Sociaal netwerk is aanwezig * Ontzorging huisartsen	* Van beperkt naar voldoende zelfredzaam	
Buurtmaatschappelijk Werk 700 hulpvragers	* Doorbreken van eenzaamheid, versterken zelfredzaamheid, participatie	* Van beperkt naar voldoende zelfredzaam	
Schuldhulpverlening 100 hulpvragers			

INLEIDING

Deze subsidieaanvraag heeft een andere opzet ten opzichte van de subsidieaanvragen van voorgaande jaren. Dit komt doordat Sedna met ondersteuning van de Tintengroep, waar wij onderdeel van uit maken, zich ontwikkeld heeft tot een organisatie die de effectiviteit van haar hulp en ondersteuning centraal stelt. Deze effectiviteit kan veelal bereikt worden door bij de aanpak de samenhang in de vraag van inwoners centraal te stellen.

Sedna doet daarom in de aanvraag van 2021 het voorstel aan de gemeente om voor vijf maatschappelijke opgaves een integrale aanpak te realiseren. Dit voorstel sluit aan bij de ambities van de gemeente. Hierbij kan gedacht worden aan de versterking van het voorliggende veld, het gebiedsgericht werken, de transformatie van de jeugd en de WMO, een heroriëntatie op huiselijk geweld, het gezondheidsbeleid, laaggeletterdheid en armoede. Uiteraard is het aan de gemeente of en in welke mate dit voorstel gehonoreerd kan worden.

De subsidieaanvraag begint met een onderbouwing van het voorstel, hierbij wordt de keuze toegelicht voor een vijftal maatschappelijke opgaves. Vervolgens worden deze opgaves verder uitgewerkt, waarbij wordt ingegaan op de doelen, de impact en de meetbare effecten. Tenslotte worden de uren en de kosten voor de inzet van Sedna ter realisatie van de opgaves gepresenteerd.

1. PRIORITEITENSTELLING

1.1 Financieel kader

Sedna zal in 2021 een bezuiniging op moeten vangen, die uit verschillende onderdelen bestaat. Dit betreffen de 3% generieke taakstelling en een extra taakstelling op het budget gezondheidszorg. Redenerend vanuit de subsidie van 2020, levert dit onderstaande subsidiebedrag op.

- Subsidie 2020		€	5.073.573,-
- Taakstelling 2021 van 3%	€ 152.237,-		
- Taakstelling 2021 op gezondheidszorg	€ <u>150.000,-</u> +		
	€ 302.237	€	<u>302.237,-</u> -
Totaal subsidie 2021		€	4.771.336,-

1.2 Kernactiviteiten

Onze kernactiviteiten zijn hulpverlening aan kwetsbare inwoners en ondersteuning van vrijwilligers/inwoners.

A. Maatschappelijk Werk

De hulpverlening wordt uitgevoerd door (verschillende differentiaties van) het maatschappelijk werk. De kerntaken van het maatschappelijk werk zijn het verstrekken van informatie/advies, het uitvoeren van integrale hulpverlening (voor individu, gezin of groep) en het functioneren als vangnet voor chronisch kwetsbare inwoners.

B. Buurtwerk

De ondersteuning van vrijwilligers/inwoners wordt gerealiseerd met (verschillende differentiaties van) het buurtwerk. De kerntaken zijn het verstrekken van informatie/advies, het begeleiden van groepen en het ontwikkelen, het uitvoeren van programma's, projecten of activiteiten. Alle taken zijn gericht op het versterken van de zelforganisatie van de burger(s).

1.3 Maatschappelijk rendement

De kernvraag voor deze subsidieaanvraag is wat de organisatie met haar kernactiviteiten in 2021 binnen de financiële kaders als maatschappelijke impact kan genereren en kan bijdragen aan de transformaties. Om deze vraag te beantwoorden zijn eerst onze maatschappelijke opgaves geformuleerd. Vervolgens zijn voor de realisatie van deze opgaves de resultaten in termen van maatschappelijke impact en meetbare effecten benoemd.

1.4 Inhoudelijk kader

De afgelopen jaren is op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau uitgebreid gesproken en geschreven over het belang van het voorliggend veld. Met het voorliggende veld wordt vrijwilligerswerk, informele zorg en algemeen vrij toegankelijke professionele hulp- en dienstverlening bedoeld. Het belang van dit veld wordt veelal beschreven in een combinatie van kenmerken als eigenaarschap van bewoners, de preventieve werking, lichte vormen van hulpverlening, een belangrijke sleutel in de transformaties en het kostenbesparende effect (voor de zwaardere zorg).

In de praktijk blijkt de invulling van het voorliggend veld een complex proces te zijn vanwege de omvang, dynamiek en onzekerheden. Op initiatief van gemeente Emmen wordt hiervoor een gezamenlijk kader opgesteld, waarbij meerdere maatschappelijke organisaties betrokken zijn.

Op grond van bovenstaande situatie en de aangekondigde bezuinigingen, is een andere invalshoek gekozen voor de formulering van het inhoudelijk raamwerk. Sedna heeft de vraag beantwoord wat minimaal nodig is voor de realisatie van een sociaal beleid en welke bijdrage Sedna daarin kan leveren. Hierbij zijn data uit het eigen registratiesysteem, onderzoeksgegevens, feedback van belanghebbenden (hulpvragers, medewerkers, partners, vrijwilligers, ambtenaren), de beleidsambities van de gemeente en de in 2019 gemaakte klantreizen met een vijftal persona's betrokken. Deze persona's met aanbevelingen van de klantreizen zijn opgenomen in bijlage VI.

1.5 'De basis op orde'

De minimale basis op onze inzet, voor realisatie van een sociaal beleid, noemen we 'De basis op orde'. Deze basis bestaat uit de volgende onderdelen:

- A. De voor Sedna vijf belangrijkste sociale uitdagingen in de gemeente, te weten:
 - Het doorbreken van armoede (inclusief laaggeletterdheid).
 - Het creëren van (toekomst)perspectief voor jeugdigen.
 - De doorontwikkeling van de informele zorg voor en door de inwoners.
 - Het dicht bij huis leveren van een adequate werkwijze huiselijk geweld.
 - Het versterken van de zelfredzaamheid van kwetsbare inwoners.
- B. Een integrale aanpak (voor deze uitdagingen), gericht op de verbetering van de volgende domeinen:
 - Het eigen welbevinden.
 - De huiselijke relaties.
 - De woon- en leefomgeving.
 - Financiën, werk en opleiding.
- C. Een drietal essentiële ontwikkelingspunten om de integrale aanpak te realiseren:
 - Het ontwerpen van adequate ketens met verschillende kernpartners.
 - De transformatie van de hulp- en dienstverlening (in het kader van de WMO en Jeugdzorg).
 - Aansluiting van het gebiedsgericht werken bij de genoemde uitdagingen, de integrale aanpak, de ketens en de transformatie.
- D. Een realistische invulling van de (rand)voorwaarden:
 - Goede dagelijkse bereikbaarheid in de gebieden.
 - Het principe van "Er op afgaan" kunnen garanderen.
 - De mogelijkheid om de netwerken met inwoners en ketenpartners actief te kunnen ontwikkelen.
 - Geen wachtlijsten in het voorliggende veld.
 - De kernactiviteiten gericht in kunnen zetten op de 5 genoemde sociale uitdagingen.
 - Een gezamenlijke monitoring met betrekking tot het maatschappelijke rendement.
 - Voldoende financiële middelen om deze voorwaarden in te kunnen vullen.

2. DE MAATSCHAPPELIJKE OPGAVES

2.1 *Format*

De genoemde sociale uitdagingen zijn vertaald in maatschappelijke opgaves. Hiervoor is een format gebruikt. Dit format bestaat uit een typering van de doelgroep, het resultaat van de maatschappelijke opgave, de doelen, interventies, noodzakelijke keten(s), het bereik, de impact en (indien mogelijk) de meetbare effecten. De 5 opgaves worden hieronder kort beschreven. Een uitgebreide beschrijving is in de bijlagen te vinden.

2.2 *Doorbreken van armoede*

Voor deze maatschappelijke opgave zijn een viertal doelen geformuleerd, te weten:

- Het afhandelen van 2500 informatie- en adviesvragen.
- Het realiseren van een stabiele situatie in de meervoudige problematiek van 180 huishoudens.
- Voor 1.070 huishoudens wordt het (weer) mogelijk om zelf de regie op hun sociale leven te voeren doordat de multiprobleem-situatie doorbroken is.
- Met 110 huishoudens wordt een lange termijnperspectief gerealiseerd waardoor gericht een toekomst (werk en opleiding) opgebouwd kan worden.

Met de realisatie van deze doelen wordt in 2021 een start gemaakt met het terugbrengen van het percentage inwoners dat in armoede leeft. Dit percentage wordt teruggebracht van 5,7% (5.900 inwoners) naar 5,6% als er geen extra instroom is door invloed van corona (5.790 inwoners).

De aanpak heeft impact op de huishoudens, hun leefomgeving en (andere) maatschappelijke organisaties. De kern van deze impact is stressreductie in de huishoudens zelf, actief (kunnen) werken aan taalachterstand, opleiding en een eigen sociaal netwerk, verbetering van de schoolprestaties van kinderen en/of participatie op de arbeidsmarkt.

De aanname is dat de aanpak een kostenbesparing op gaat leveren. In 2021 wordt een model gemaakt waarmee deze besparing in kaart gebracht kan worden.

2.3 *Perspectief voor jeugdigen*

Om in Emmen te werken aan perspectief voor alle jeugdigen worden zeven doelen gerealiseerd:

- Het afhandelen van 410 informatie- en adviesvragen.
- Een gezonde start voor zuigeling en peuter met 30 (aanstaande) ouders.
- De opvoedproblematiek van 1.730 ouders en kinderen wordt opgelost, zodat zij zelfstandig verder kunnen.
- Bij 40 gezinnen wordt door integrale hulp zwaardere zorg voorkomen.
- Door een gerichte ketenaanpak worden 30 vechtscheidingen voorkomen.
- Met 300 jongeren in de leeftijd van 17 tot 27 jaar wordt de participatie hersteld. Bij 65% (195 jongeren) van deze groep wordt de regie over (hulpverlening bij) de eigen leefsituatie hersteld.
- Er worden activiteiten voor 240 jongeren georganiseerd, die zich bevinden tussen talentontwikkeling en overlastbestrijding. Voor 25 van deze jongeren wordt geïndiceerde Jeugdhulp of zorg binnen een juridisch kader voorkomen.

De aantallen en percentages zijn aantoonbaar en worden aangeleverd.

Voor het terugbrengen van het percentage jeugdigen dat gebruik maakt van jeugdzorg of Jeugdhulp, wordt het gesprek geopend met de Toegang en de gemeente.

De werkwijze bij de verschillende doelen hebben impact op kind, opvoeder, onderwijs, jeugdzorg/ Jeugdhulp en justitiële kaders. Deze impact varieert per doelstelling.

In het kort komt het erop neer dat kinderen gezond en veilig opgroeien, ouders in staat zijn om constructief op te voeden, vechtscheidingen voorkomen worden, met onderwijs een antwoord gevonden wordt op de problematiek op school, zwaardere zorg en justitiële interventies voorkomen worden.

De aanname is dat de aanpak een kostenbesparing op gaat leveren. In 2021 wordt een model gemaakt waarmee deze besparing in kaart gebracht kan worden.

2.4 Doorontwikkeling informele zorg

Voor de doorontwikkeling van informele zorg zijn vijf doelen geformuleerd:

- Gebiedsontwikkeling met 1250 inwoners, met prioriteit Barges, Angelslo, De Blokken en De Monden.
- Adequate organisatie van ontmoeting en dagbesteding in minimaal 1 buurt,- of dorpslocatie per gebied met 100 inwoners/vrijwilligers voor 60 hulpvragers.
- Zelfhulpgroepen (ter voorkoming van of ter aanvulling op zwaardere zorg voor 200 hulpvragers met 60 vrijwilligers.
- Individuele ondersteuning van 1830 hulpvragers door vrijwilligers in specifieke projecten.
- Opzet van een tolkentelefoon met 10 vrijwilligers en een eerste bereik van 100 hulpvragers.

In Angelslo wordt in het kader van het “programma Angelslo” extra ingezet (met inwoners en partners) op de ontwikkeling van de sociale structuur, veiligheidsbeleid en de samenwerking met onderwijs. Deze doelen leveren een bijdrage aan de integrale aanpak voor deze wijk.

De realisatie van de doelen leidt tot meer betrokkenheid van inwoners in hun dorp/buurt, een waardevolle aanvulling van de professionele hulp en het voorkomen van zwaardere zorg. De impact op de vier doelen wordt gemeten met behulp van M(ijn) (P)ositieve G(ezondheid), data uit het eigen registratiesysteem en impactmeting van groepswerk. Dit betekent dat de halfjaarrapportage en het jaarverslag bestaan uit verifieerbare gegevens.

De aanname is dat de aanpak een kostenbesparing op gaat leveren. In 2021 wordt een model gemaakt waarmee deze besparing in kaart gebracht kan worden.

2.5 Leveren van een adequate werkwijze huiselijk geweld

Sedna heeft voor deze opgave de volgende doelen geformuleerd:

- Hulpverlening en nazorg huiselijk geweld situaties (170 hulpvragers).
- Verbetering van de aanpak (voor slachtoffer, pleger en kinderen).
- De signaalgevoeligheid van (sport)verenigingen en onderwijs versterken (240 sleutelfiguren worden getraind).
- Inzetten van ervaringsdeskundige(n) t.b.v. voorlichting en normalisering.

De impact van de aanpak leidt tot een keten waarmee in de huishoudens probleemherkenning, doorbreking van relationele problemen en uiteindelijk een stabiele veilige gezinssituaties bewerkstelligd wordt.

2.6 Versterken van de zelfredzaamheid van kwetsbare burgers

Om deze opgave in 2021 in te vullen, zijn drie doelen geformuleerd. Dit zijn de volgende:

- Het beantwoorden van 2500 informatie- en adviesvragen.
- Uitvoering pilot "Welzijn op recept" in een gebied (De Velden, 300 kwetsbare inwoners).
- Hulpverlening van kwetsbare inwoners 700 hulpvragen door buurtmaatschappelijk werk en 100 hulpvragen voor schuldhulpverlening.

De realisatie van deze doelen heeft impact op de inwoner zelf, zijn haar leefomgeving en de huisarts. Voor deze inwoners wordt eenzaamheid doorbroken, de maatschappelijke deelname versterkt en de gezonde leefstijl verbeterd. Voor de huisarts betekent dit dat er minder psychosociale problematiek op zijn/haar bordje komt.

Deze impact wordt gemeten aan de hand van de Z(elf) R(edzaamheid) M(atrrix) en Mijn Positieve Gezondheid. Over het meten van de ontzorging van de huisarts en de (mate van) kostenbesparing worden nog nadere afspraken gemaakt.

Om de zelfredzaamheid van deze inwoners te bevorderen, is ondersteuning van een welzijnscoach per huisartsenpraktijk nodig (deze welzijnscoach voert tevens casemanagement integrale ouderenzorg uit).

De aanpak wordt "Welzijn op recept" genoemd. Na verwijzing van de huisarts krijgt de inwoner een intake bij de welzijnscoach. De welzijnscoach schrijft een recept uit voor activiteiten op het gebied van ontmoeting, sport of cultuur, die in de wijk/het dorp plaatsvinden. Indien nodig is er aandacht voor de lichamelijke, psychische en sociaal maatschappelijke problemen.

3. PLANNING

In paragraaf 1.5 worden de belangrijkste (rand)voorwaarden benoemd om de vijf belangrijkste maatschappelijke opgaven te realiseren. Door de bezuinigingen staat de ontwikkeling van netwerken met inwoners (door het buurtwerk) onder druk. En wachtlijsten zijn in de hulpverlening moeilijk te voorkomen.

In opdracht van de gemeente worden de in hoofdstuk 1 genoemde taakstellingen (3% generiek en € 150.000,- gezondheidszorg) als volgt ingevuld:

1. Gezondheidszorg-gelieerde activiteiten ten bedrage van € 150.000.
2. Activiteiten per maatschappelijke opgave ten bedrage van € 152.237.

1. *Gezondheidszorg gelieerde activiteiten*

- De activiteit die het meest gelieerd is aan gezondheid betreft integrale ouderenzorg. Het voorstel is om deze activiteit voor 1695 uur ten bedrage van € 126.660 te laten vervallen. Er wordt wel 335 uur ten bedrage van € 25.079 behouden voor inbreng op de pilot “welzijn op recept”.
Het gevolg van de taakstelling op integrale ouderenzorg (uitgevoerd door buurtwerk en maatschappelijk werk) is dat 1000 oudere inwoners geen begeleiding van Sedna krijgen. Deze begeleiding is gericht op het doorbreken van eenzaamheid, versterking van zelfredzaamheid en het versterken van participatie. Bovendien komt de samenwerking tussen huisarts, specialist ouderengeneeskunde, sociaal werk en wijkverpleging onderdruk te staan.
- Daarnaast wordt voor 312 uren ten bedrage van € 23.340 bezuinigd op gebiedsgebonden activiteiten, gericht op leefstijl en gezondheid.
De preventieve activiteiten, gericht op een gezond leven, worden met 240 inwoners niet meer door Sedna uitgevoerd. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan activiteiten in het kader van het sportakkoord en buurtactiviteiten met de buurtsportcoaches.

2. *Generieke bezuiniging*

De activiteiten die in deze stop gezet worden zijn de volgende:

- Structurele inzet van buurtwerk op laaggeletterdheid ten bedrage van € 75.000 voor 100 inwoners. Dit is exclusief de bijdrage vanuit het project Emmen telt mee met Taal.
- Inzet van maatjes vanuit het project Mentor en Maatje gericht op 25 jongeren ten bedrage van € 37.617.
- Ondersteuning van groepen ter versterking van de zelforganisatie ten bedrage van € 39.620 voor 480 inwoners.

Begroting per maatschappelijke opgave

Doorbreken van armoede	fte	uren	tarief in €	totaal in €
Buurtmaatschappelijk werk	4,90	7.472,50	74,75	558.569
Schuldhelpverlening	2,53	3.858,25	74,75	288.404
Problematische huurschulden	0,89	1.357,25	74,75	101.454
Optimaal leven team buurtwerk	0,56	847,22	74,75	63.330
Subtotaal	8,88	13.535,22		1.011.758
Perspectief voor jeugdigen	fte	uren	tarief in €	totaal in €
Goede start		Aparte financiering		
Inzet ervaringsdeskundigen	0,67	1.016,67	60,00	61.000
Schoolmaatschappelijk werk	8,99	13.709,75	74,75	1.024.804
Echtscheidingsloket (= onderdeel schoolmaatschappelijk werk)				
Movements	3,00	4.575,00	74,75	341.981
Jongerenwerk	2,42	3.690,50	74,75	275.865
Integrated care	0,67	1.016,67	74,75	75.996
Subtotaal	15,75	24.008,59		1.779.646
Doorontwikkelen van de infomele zorg	fte	uren	tarief in €	totaal in €
Buurtwerk (incl. laaggeletterdheid, formulierenbrigade, tolkentelefoon, mentor en maatje)	7,61	11605,25	74,75	867.492
Vrijwillige buurtbemiddeling (inzet Sedna flexibel budget à 23.776,- (uit 37.933,-) en 26.000 als bijdrage gemeente. Rest extern gefinancierd door partners.	0,44	671,00		26.000
Vrijwilligers Informatie Punt	0,72	1.098,00	74,75	82.076
Jongerenperspectieffonds	0,07	106,75	74,75	7.980
VIP-school	0,56	854,00	74,75	63.837
Week van de Mantelzorg			Bijdrage gemeente	35.000
Subtotaal	9,40	14.335,00		1.082.385
Leveren van een adequate werkwijze Huiselijk geweld	fte	uren	tarief in €	totaal in €
Maatschappelijk werk	1,61	2.455,25	74,75	183.530
Inzet ervaringsdeskundige	0,50	762,50	60,00	45.750
Subtotaal	2,11	3.217,75		229.280
Versterken van de zelfredzaamheid	fte	uren	tarief in €	totaal in €
Buurtmaatschappelijk werk	4,9	7.472,50	74,75	558.569
Welzijn op recept (inbreng 8 uur integrale ouderenzorg)	0,22	335,50	74,75	25.079
Subtotaal	5,12	7.808,00		583.648
Overige middelen	fte	uren	tarief in €	totaal in €
Werkbudget				47.000
Flexibel budget (waaronder VBB, Problem. huurschulden)				37.933
Subtotaal				84.933
Totaal begroting	41,26			4.771.650
Totaal subsidieaanvraag				4.771.336
Verschil				314

4. NAWOORD

Deze subsidieaanvraag is een voorstel voor de bijdrage van Sedna aan een vijftal maatschappelijke opgaves. Het geeft een doorkijk op de maatschappelijke betekenis van de organisatie door transparantie te bieden op de te verwachten maatschappelijke impact als opmaat naar kostenbesparingen.

Deze impact kan beïnvloed worden door gewijzigde maatschappelijke omstandigheden, zoals de Coronacrisis.

Het voordeel van deze aanpak is dat op basis van data en ervaringen de impact van de interventies te verifiëren zijn. Een uitdaging waar Sedna zich in 2021 met de gemeente, inwoners en ketenpartners sterk voor wil maken.

I. DOORBREKEN VAN ARMOEDE

1. Doelgroep

In Emmen leeft 5,7% van de bevolking (5.900) inwoners) in armoede. Armoede betekent in dit verband een inkomen onder of gelijk aan het (door het Sociaal Cultureel Planburo gehanteerde) referentiebudget in combinatie met één of meerdere vraagstukken op het terrein van eigen welbevinden (inclusief gezondheid), huiselijke relaties, de woon- of leefomgeving en financiën/werk/geletterdheid en opleiding.

2. Resultaat maatschappelijke opgave

Sedna levert in 2021 een bijdrage aan de verlaging van het percentage inwoners dat in armoede leeft. Dit percentage wordt verlaagd van 5,7% (5.900 inwoners) naar 5,6% inwoners (5.790 inwoners).

Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat de coronacrisis invloed op deze percentages heeft. Het is niet te voorzien hoe groot deze invloed is.

2.1 Resultaatgebieden

Binnen deze maatschappelijk opgave gaan we werken aan de volgende resultaatgebieden:

- Verbeteren van welbevinden en huiselijke relaties.
- Werken aan taalachterstand, het sociale netwerk en de schoolprestaties van de kinderen.
- Voorkomen van uithuiszettingen, bewindvoering en zware geïndiceerde hulpverlening.

3. Doelen

Er zijn voor 2021 een drietal doelen aan de hand van de Z(elf)R(edzaamheid)M(atrix) geformuleerd. (zie punt 7: Monitoring)

De gestelde doelen kunnen op grond van data, ervaringen en nieuwe inzichten jaarlijks bijgesteld worden.

A. Beperkt zelfredzaam:

Met 3% (180 huishoudens van 5.900 inwoners) van de doelgroep is een stabiele situatie in de financiële huishouding en op een of meerdere van de genoemde domeinen (eigen welbevinden, huiselijke relaties, woon- en leefomgeving en financiën/werk en opleiding) gerealiseerd. Deze huishoudens zijn echter (nog) beperkt zelfredzaam. Er blijft voorlopig een professioneel vangnet op de achtergrond nodig.

B. Voldoende zelfredzaam:

Voor 18% (1.070 huishoudens van 5.900 inwoners) is het mogelijk om met begeleiding voldoende zelfredzaam te worden. Zij hebben geen professionele begeleiding meer nodig. Eventueel wordt er ter ondersteuning wel een vrijwilliger ingezet.

C. Volledig zelfredzaam:

Het is mogelijk om in dit jaar met 1,8% (110 huishoudens van 5.900 inwoners) een lange termijnperspectief te realiseren. Dit betekent dat deze huishoudens volledig zelfredzaam zijn om op het gebied van werk en opleiding een toekomst op te bouwen.

De organisatie heeft de ambitie deze groep in de komende drie jaar, elk jaar te verdubbelen. Dit betekent dat begin 2024 er 770 huishoudens (110 + 220 + 440 huishoudens) zijn, die een perspectief hebben om hun armoede te overstijgen. Dit betreft 13% van de totale doelgroep. Het percentage van de inwoners dat in armoede leeft, wordt hiermee teruggebracht van 5,7% (5.900 inwoners) naar 4,9% (5.130 inwoners).

4. Interventies

De interventies bestaan uit een combinatie van gangbare methoden in buurtmaatschappelijk werk, buurtwerk, schulphulpverlening, casemanagement problematische huurschulden, de in 2019/2020 ontwikkelde methodes buurtmaatschappelijk werk+ (zie bijlage VII), het kansenplan (zie bijlage VIII) en de aanpak van Publieke Waarden.

5. Noodzakelijke keten(s) ter realisatie van één gezin één plan

Naast de interne keten zal ook de externe keten (nog voor een deel) ontworpen worden. De externe keten bestaat uit de woningbouwcorporaties, schulddienstverlening van de gemeente, 'Emmen telt mee met taal' en nog te benaderen partners als Menso, Emco en De Toegang. Om maatwerk aan de inwoner te kunnen bieden, zullen de diensten vanuit deze ketens zowel volgtijdelijk als gelijktijdig ingezet worden.

6. Maatschappelijke impact

6.1 Bereik 2021

Informatie en advies		A. Beperkt Zelfredzaam		B. Voldoende zelfredzaam		C. Volledig zelfredzaam	
Vragen	2500	Problematische huurschulden	100	Ondersteuning BMW	465	Armoede	110
		Schuldhelpverlening	40	Groepswork BMW	375		
		Optimaal leven team	40	Schuldhelp	130		
				Laaggeletterden groepswork ¹ Buurtwerk	100		
Totaal aantal 2500		Totaal aantal huishoudens 180		Totaal aantal huishoudens 1070		Totaal aantal huishoudens 110	

6.2 Impact 2021

	A. Beperkt zelfredzaam	B. Voldoende zelfredzaam	C. Volledig zelfredzaam
Impact hulpvrager	Door stressreductie verbetert het welbevinden en de huiselijke relaties.	Hetzelfde geldt als voor de doelgroep <i>beperkt zelfredzaam</i> .	Hetzelfde geldt als voor de doelgroep <i>beperkt zelfredzaam</i> .
Impact leefomgeving	Er kan gestart worden met werken aan taalachterstand, een sociaal netwerk en de verbetering van de schoolprestaties van kinderen.	Er wordt al gewerkt aan taalachterstand, het sociale netwerk en de schoolprestaties van kinderen.	Er wordt een opleiding gevolgd of is inmiddels afgerond, er is werk gevonden of de hulpvrager is aan het solliciteren.
Impact ketenpartner(s)	Er zijn minder uithuiszettingen, minder bewindvoeringen en er wordt minder een beroep op zware (geïndiceerde) hulp- en dienstverlening gedaan (zie 3). Dit wordt gevolgd met het eigen geautomatiseerde	Komt overeen met die van de doelgroep <i>beperkt zelfredzaam</i> .	Participatie op de arbeidsmarkt.

¹ Met buurtwerk worden groepsgerichte activiteiten in de gebieden uitgevoerd om de taalachterstand van hulpvragers te verminderen. De resultaten van deze aanpak worden gedeeld in de Kerngroep 'Emmen telt mee met taal'.

	registratiesysteem door hierin (indien van toepassing) doelen op te nemen, die expliciet te adresseren zijn voor het voorkomen van zwaardere zorg. Informatie over het registratiesysteem is opgenomen in punt 7.		
--	---	--	--

7. Monitoring

ZRM

- De Z(elf) R(edzaamheid) M(atrix) is een meetinstrument om de effecten van interventies in kaart te brengen. Dit wordt aan de hand van concrete normen op 5 niveaus voor zelfredzaamheid gedaan. De niveaus zijn *'actuele problematiek'*, *'niet zelfredzaam'*, *'beperkt zelfredzaam'*, *'voldoende zelfredzaam'* en *'volledig zelfredzaam'*.
- Het meetinstrument is te gebruiken voor de subgroep indeling en de effectmeting vanaf de start via tussenevaluatie naar eindevaluatie.

MPG

- M(ijn) P(ositieve) (G)ezondheid is een (gespreks)instrument waarmee hulpvragers hun veerkracht in kaart kunnen brengen om de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven aan te gaan. MPG kan onderverdeeld worden in 6 aandachtsgebieden: *lichamelijk welbevinden, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, sociaal maatschappelijke participatie en dagelijks functioneren*.
- Het instrument is te gebruiken voor de impactmeting bij de hulpvrager en leefomgeving.

Registratiesysteem

- Sedna gebruikt een geautomatiseerd registratiesysteem. Uit dit systeem zijn data te halen, die gebruikt worden voor verantwoording en beleidsontwikkeling.
- Het systeem wordt gebruikt om het geplande bereik, de mate van doelrealisatie en de impact voor ketenpartners te monitoren.

Impactmeting collectief

- Om de impact van groepswerk te kunnen vaststellen, is in Tinten-verband met wetenschappers een model ontwikkeld. Dit model bestaat uit een *beschrijving van de groep, de doelstellingen, de aanpak, evaluatie en de meting*.
- Het model wordt ingezet om de impact van het groepswerk van buurtmaatschappelijk werk en van buurtwerk, gericht op laaggeletterdheid, vast te stellen.

Sociaal Cultureel Planbureau

Voor de omvang van de doelgroep wordt gebruik gemaakt van data van het SCP.

NB: Op grond van de monitoring wordt een rekenmodel voor kostenbesparing ontwikkeld.

II. PERSPECTIEF VOOR JEUGDIGEN

1. Doelgroep

In Emmen is 26,1% van de bevolking onder de 25 jaar (28.473 jeugdigen). Van deze leeftijdsgroep ontvangt 9% onder de 18 jaar jeugdzorg of Jeugdhulp (2.600 jeugdigen).

De vraagstukken van deze jongeren bestaan uit een of meerdere thema's als eigen welbevinden (gedrag, eigen identiteit, gezondheid), huiselijke relaties, veiligheid in woon- en leefomgeving, opleiding en werk. Met jeugdzorg wordt de hulp binnen een justitieel kader bedoeld. Jeugdhulp betreft alle geïndiceerde zorg geleverd vanuit verschillende wettelijke kaders.

2. Resultaat maatschappelijke opgave

Sedna levert in 2021 een bijdrage aan het voorkomen van zwaardere Jeugdzorg of Jeugdhulp. de vermindering van het percentage jeugdigen dat gebruik maakt van jeugdzorg of Jeugdhulp. In dit jaar wordt onderzocht in welke mate dit invloed heeft op het bij de doelgroep genoemde percentage.

2.1 Resultaatgebieden

Binnen deze maatschappelijk opgave gaan we werken aan de volgende resultaatgebieden:

- Er kan een gezonde leefstijl toegepast worden.
- Gedragsproblemen in de klas zijn afgenomen en schoolprestaties zijn toegenomen.
- In gezamenlijkheid is een adequaat antwoord gevonden op een overvloed aan psychosociale problematiek op school.
- Bij echtscheidingen wordt het ouderschapsplan adequaat uitgevoerd.
- Impact van Movements en jongerenwerk is in kaart gebracht.

3. Doelen

Er zijn voor 2021 een zestal doelen gemaakt. De gestelde doelen kunnen op grond van data, ervaringen en nieuwe inzichten jaarlijks bijgesteld worden.

A. Een gezonde start voor zuigeling en peuter

Met het project "Goede Start" wordt voor De Blokken en De Monden vanaf april 2020 tot eind 2022 met 30 (aanstaande) gezinnen in de eerste 1000 dagen een aantoonbare gezonde start van kinderen gerealiseerd.

Op grond van de resultaten wordt eind 2022 een implementatieplan voor de andere gebieden geleverd.

B. Zelfredzaamheid van kind en ouder(s)

De inzet van school- en jeugdmaatschappelijk werk wordt in 2021 voor 1.925 jeugdigen gecontinueerd. Voor 95% (1.730 jeugdigen) wordt een oplossing in het voorliggend veld gerealiseerd ter voorkoming van geïndiceerde zorg.

Voor deze jeugdigen en hun opvoeders is het resultaat dat zij voldoende zelfredzaam zijn. Eventueel wordt er ter ondersteuning een vrijwilliger in gezet.

In 5% van de situaties (195 jeugdigen) wordt doorverwezen naar zwaardere zorg. Dit laatste percentage wordt in 2021 teruggebracht naar 3% (117 jeugdigen) door implementatie van de inzichten uit het project Integrated Care (zie hieronder) en de realisatie van een zogenaamd echtscheidingsloket (zie hieronder).

C. Integrale hulp ter voorkoming van zwaardere zorg

Het project Integrated Care wordt voor 2020 en 2021 in Nieuw-Amsterdam met het Openbaar en Christelijk onderwijs uitgevoerd. Er wordt door een onderwijs- en een gezinscoach praktische en integrale hulp geleverd binnen de context van school, gezin en buurt. In 2021 zal bij 40 gezinnen (die anders opgeschaald zouden worden) zwaardere geïndiceerde zorg voorkomen worden. Als het project vanaf 2022 uitgerold wordt over alle gebieden, wordt met minimaal voor 240 gezinnen (1% van de doelgroep) zwaardere zorg voorkomen.

D. Samen scheiden

De hulpvragen bij (V)chtscheidingen nemen in rap tempo toe. Om op dit vraagstuk een adequaat antwoord te hebben is in de gemeente een echtscheidingsloket nodig.

Dit loket staat voor een keten waarin juristen, mediators, onderwijs, Sedna, De Toegang en geïndiceerde Jeugdhulp samenwerken om vchtscheidingen te voorkomen. Sedna ontwikkelt dit loket in 2020 om in 2021 operationeel te kunnen zijn.

Het doel voor 2021 is om met deze keten 30 vchtscheidingen (en opschaling naar zwaardere hulp) te voorkomen. In 2021 wordt het project in juli en december geëvalueerd. Op grond van de eindevaluatie worden de doelen voor de volgende jaren geformuleerd.

E. Jongeren bewegen om te participeren

Het team Movements levert een integrale activeringsaanpak voor en met 300 kwetsbare jongeren die moeilijk participeren in de hen omringende samenleving. Het doel voor 2021 is om met 65% (195) van deze jongeren de regie over (hulpverlening bij) de eigen leefsituatie te herstellen. Met dit herstel wordt voor een deel van deze jongeren zwaardere zorg voorkomen.

F. Voor en door jongeren

In de gebieden Oost, Zuid, De Velden en De Blokken wordt vanaf 2021 jongerenwerk op maat geleverd. Er is/wordt met jongeren, volwassenen en ketenpartners een integraal plan van aanpak per gebied gemaakt waarbij de activiteiten zich bewegen tussen talentontwikkeling en overlastbestrijding. In dit plan staat de pedagogische doelstelling centraal, die gericht is op de buurt, ouders, (vragen van de) jongere en zijn experimentele gedrag om de hobbelige weg naar volwassenheid te plaveien. Hiermee wordt in 2021 voor 240 jongeren ondersteuning geboden. Voor 25 jongeren wordt op het gebied van alcohol en middelengebruik, het omgaan met autoriteit en seksualiteit extreem gedrag voorkomen. Hiermee wordt of geïndiceerde Jeugdhulp of hulp binnen een juridisch kader voorkomen.

NB: Er is er voor de ontwikkeling van een project 'Maatschappelijke diensttijd voor jongeren' een aanvraag ingediend bij ZonMW. Sedna hoort in november 2020 of deze aanvraag ten bedrage van € 200.000 gehonoreerd gaat worden.

4. Interventies

Goede start biedt een integrale casusbegeleiding gebaseerd op systemische interventies aangevuld met een herstelmethodiek van een ervaringsdeskundige.

School- en jeugdmaatschappelijk werk biedt de gangbare systemische interventies aangevuld met het stappenplan van de meldcode.

Bij Integrated Care staat onderwijs- gezinscoaching centraal. Dit betreft intensieve praktische ondersteuning gecombineerd met een systemische benadering met ruimte voor kindgerichte ondersteuning.

Bij het echtscheidingsloket worden bovengenoemde interventies ingezet.

Het team Movements hanteert een integrale aanpak met een combinatie van individuele - en groepsgerichte coaching vanuit de invalshoeken gezonde leefstijl, (arbeidsmarkt)re-integratie, cultuuractivering, psychosociale hulp/educatie en ondersteuning bij pathologie.

Het jongerenwerk biedt een combinatie van een pedagogische - en omgevingsgerichte aanpak.

5. Noodzakelijke keten(s)

De ketens bestaan uit:

- Goede Start, partners die één of meerdere domeinen van Mijn Positieve Gezondheid bedienen.
- School- en jeugdmaatschappelijk werk, de interne keten en het onderwijs, de GGD, de Toegang en Jeugdhulporganisaties.
- Integrated Care, idem dito.
- Echtscheidingsloket, juristen, mediators, onderwijs, De Toegang en geïndiceerde Jeugdhulp.
- Movements, de interne keten, jongerenwerkorganisaties, Menso, UWV, onderwijsorganisaties en Jeugdhulporganisaties.
- Jongerenwerk, inwonersorganisaties, buurtsportcoaches, de gemeente, het veiligheidshuis, onderwijs en politie.

6. Maatschappelijke impact

6.1 Bereik 2021

Informatie en advies (Goede Start 60, School- en jeugdmaatschappelijk werk 200, Integrated Care 25, Movements 50, Jongerenwerk 75)	410
Goede Start	(huishoudens) 30
School - en jeugdmaatschappelijk werk	1925
Integrated Care	40

Echtscheidingsloket	30
Movements	300
Jongerenwerk	240
Totaal	2565

6.2 Impact 2021

Goede Start	De impact voor de integrale begeleiding van 30 opvoeder(s) en kind(eren) is dat een plan rondom gezonde leefstijl uitgevoerd kan worden. Dit wordt in beeld gebracht met MPG.
School- en jeugdmaatschappelijk werk	De impact op kind en/of opvoeder(s) is dat zij zich van beperkt zelfredzaam tot voldoende zelfredzaam hebben ontwikkeld. Dit wordt gevolgd met ZRM en data gericht op de mate van doelrealisatie in het registratiesysteem. Voor de impact op ketenpartners kan geconstateerd worden dat gedragsproblemen in de klas afgenomen zijn en de schoolprestaties verbeteren. Dit wordt gevolgd aan de hand van de observaties in de klas en schoolprestaties.
Integrated Care	De impact op kind en opvoeder(s) is dat 40 kinderen met hun opvoeders voldoende zelfredzaam zijn. Dit wordt gevolgd met ZRM. Een belangrijke conditie hiervoor is dat de gezinscoach ruimte heeft om te acteren op niveau 4 en 5 van de geïndiceerde Jeugdhulp. De impact voor ketenpartners is in dit geval dat er in gezamenlijkheid een adequaat antwoord is gevonden op een overvloed aan psycho-sociale problematiek op de school.
Echtscheidingsloket	De impact op kind(eren) en opvoeders (ex-partners) is dat het ouderschapsplan adequaat wordt gerealiseerd. Dit biedt rust, veiligheid en structuur voor de kinderen.
Jongerenwerk/Movements	De impactmeting voor Movements en Jongerenwerk is eind 2020 gereed.

7. Monitoring

- ZRM
- 'M(ijn)P(ositieve)G(ezondheid) Jeugd (voor werkwijze monitoring zie punt 7 van bijlage 1).
- Observaties in de klas (rapportcijfers).
- Businesscase (CMO Stamm), monitoring (prof. dr. T.A. van Yperen) en advisering (lector bij het lectoraat Jeugd van hogeschool Windesheim dr. B. Wienen)
- Nadere aanvulling voor Jongerenwerk/Movements.

NB: Op grond van de monitoring wordt een rekenmodel voor kostenbesparing ontwikkeld.

III. DOORONTWIKKELING VAN DE INFORMELE ZORG VOOR EN DOOR INWONERS

1. Doelgroep

Het vrijwilligerswerk bestaat uit ongeorganiseerde en georganiseerde vrijwilligers. Onderzoeken naar de omvang van deze groep geven verschillende resultaten weer. Dit varieert van 30% tot 50% van de totale bevolking. Binnen deze groep levert 15% van de totale bevolking een vorm van informele zorg. In gemeente Emmen zijn dit zo'n 15.000 inwoners.

Deze hulp aan inwoners door inwoners is binnen de wijken en dorpen en ook binnen verschillende organisaties van onschatbare waarde. Dichterbij, laagdrempeliger en vertrouwd kun je de zorg niet organiseren.

Daar waar mensen het uitstekend redden met de hulp aan en door inwoners, ziet Sedna geen taak voor zichzelf liggen. Daar waar in het kader van de transformatie en/of één of meerdere maatschappelijke opgaves op het sociale domein versterking, verbreding of vernieuwing nodig is, acteren onze medewerkers in samenwerking met de inwoners die zich als vrijwilliger (willen) inzetten.

2. Resultaat maatschappelijke opgave

Het resultaat van deze gekaderde inzet, is in algemene zin de versterking van de informele hulp ter voorkoming van zwaardere hulp of geïndiceerde zorg. Het bereik van de doelgroep (1460) vrijwilligers, die zich op de informele zorg richt is 2100 hulpvragers.

2.1 Resultaatgebieden

Binnen deze maatschappelijk opgave gaan we werken aan de volgende resultaatgebieden:

- Vrijwilligers zijn een gelijkwaardig partner in het ontwikkelen van informele zorg.
- In co-creatie met bewoners zijn initiatieven genomen voor vernieuwende vormen van zorg.
- De vrijwilligers van Emmen zijn gewaardeerd en op waarde geschat.

3. Doelen

Er zijn voor 2021 een viertal doelen geformuleerd. Deze doelen kunnen op grond van data, ervaringen en nieuwe inzichten jaarlijks bijgesteld worden.

A. Een door inwoners gedragen gebiedsaanpak (prioriteit: Barges, Angelslo, De Blokken en De Monden)

Voor alle gebieden is een door inwoners en ketenpartners gedragen actuele gebiedsagenda gemaakt, die maximaal uit een aanpak voor 3 maatschappelijke vraagstukken bestaat. (Daar waar de aanpak een link met de transformatie en/of met een maatschappelijke opgave heeft, kan deze (mede) ontwikkeld en uitgevoerd worden door medewerkers van Sedna. Als deze link er niet is, kan Sedna dit niet ondersteunen vanuit haar reguliere middelen).

Voor de realisatie van deze doelstelling wordt met 770 vrijwilligers samengewerkt. Het betreft circa 5% van de doelgroep.

B. Ontmoeting en dagbesteding in dorps- en buurtlocaties

In elk gebied is minimaal 1 adequaat georganiseerde buurt-/dorpslocatie waarin het eigenaarschap van inwoners en het draagvlak van ketenpartners geregeld is om activiteiten, gericht op ontmoeting en (niet geïndiceerde) dagbesteding, uit te voeren.

C. Inzet van ervaring en talent

Het met inwoners en/of vrijwilligers ontwikkelen en uitvoeren van minimaal 3 groepen per gebied, ter ondersteuning of ter voorkoming van individuele hulpvragen.

D. Individuele ondersteuning voor en door vrijwilligers

De uitvoering van specifieke projecten ter aanvulling op professionele hulp- en dienstverlening. Dit betreffen projecten zoals Vrijwillige Buurtbemiddeling, Mantelzorgondersteuning, Vrijwilligers Informatiepunten (VIP!), Vrijwilligersschool, Mentor en Maatje, Formulierenbrigade en de Tolkentelefoon.

4. Interventies

De interventies bestaan voor doelstelling A t/m C uit een combinatie van gangbare buurtwerkmethoden, projectontwikkeling, procesbegeleiding en groepswerk. Deze methoden worden per doelstelling nader uitgewerkt.

Voor de interventies van doelstelling D worden methoden gebruikt die specifiek gemaakt zijn voor de projecten. Buurtbemiddeling hanteert een landelijk ontwikkelde aanpak (een vorm van mediation) waarop vrijwilligers getraind worden. Voor Mentor en Maatje is een eigen methode beschreven. Bij Mantelzorgondersteuning vindt individuele-, groepsgerichte - en themagerichte ondersteuning plaats. De vrijwilligers informatiepunten werken met matches tussen de vraag (van organisaties) en de talenten van vrijwilligers. De vrijwilligersschool werkt met voorlichting, cursussen en trainingen, gericht op ondersteuning op de klus, ontwikkeling van de vrijwilliger en een bijzonder aanbod ter waardering van de inzet van de vrijwilliger. De tolkentelefoon biedt individuele en collectieve ondersteuning voor het als vrijwilliger tolken bij hulpvragers, die de Nederlandse taal nog niet eigen hebben gemaakt. Voor deze interventies wordt samengewerkt met een breed netwerk van organisaties om maatwerk te kunnen bieden.

5. Noodzakelijke keten(s) ter realisatie van één gezin één plan

Voor alle domeinen geldt dat we op basis van jaarplannen met sleutelorganisaties een doorontwikkeling maken.

6. Maatschappelijke impact

6.1 Bereik 2021

- A. Gebiedsontwikkeling: 1250 inwoners (Prioriteit: Bargeres, Angelslo, De Blokken en De Monden).
- B. Ontmoeting en dagbesteding: 400 inwoners/vrijwilligers. Er zijn nog geen cijfers te leveren over het bereik van de hulpvragers door deze vrijwilligers. We schatten dit bereik op 60 hulpvragers.
- C. Inzet van ervaring en talent: 60 inwoners/vrijwilligers betrokken ten behoeve van 200 hulpvragers.
- D. Individuele ondersteuning:
 - Vrijwillige Buurtbemiddeling: 120 hulpvragers
 - Mantelzorgondersteuning: 470 hulpvragers
 - Vrijwilligers Info Punten: 900 inwoners/vrijwilligers
 - VIP-school: 100 inwoners/vrijwilligers
 - Mentor en maatje: 40 hulpvragers
 - Formulierenbrigade: 100 hulpvragers
 - Tolken telefoon: 10 vrijwilligers met een bereik van 100 hulpvragers

6.2 Impact 2021

A. Gebiedsagenda

Impact inwoner

- Wijkbewoner of dorpsbewoner is geïnformeerd.
- Draagvlak en betrokkenheid van 300 inwoners/vrijwilligers op gebiedsontwikkeling.

Impact leefomgeving

- Inwoners uit de wijk of dorp weten waaraan op sociaal gebied in hun wijk gewerkt wordt.
- Er zijn gemiddeld 120 inwoners actief met (een maatschappelijk thema van) het gebied.

Impact ketenpartners

- De hoofdaanemers werken actief mee in de uitvoering van de gebiedsagenda.

B. Ontmoeting en dagbesteding

Impact inwoner

- Inwoners/vrijwilligers en hulpvragers bezoeken actief de buurt- of dorpslocatie om mee te doen aan activiteiten, zelf op te zetten of uit te voeren.

Impact leefomgeving

- Inwoners zijn op de hoogte van de activiteiten in de buurt- of dorpslocatie (zie ook impact inwoner).

Impact ketenpartners

- Ketenpartners kunnen eind van het jaar een indicatie geven over de afname van dagbesteding.

C. Ervaring en talent

Impact inwoner

- Voor 200 hulpvragers leidt de groepsgerichte benadering met zelfhulp tot een eigen persoonlijk plan van aanpak op de sociale problematiek ter aanvulling of ter voorkoming van individuele hulpverlening.

Impact leefomgeving

- Het (met het persoonlijk plan) gerealiseerde perspectief heeft positieve invloed op het gezin, de buurt en het sociale netwerk.

Impact ketenpartners

- Ketenpartners constateren dat zelfhulp in deze de factor is die zwaardere zorg voorkomt en/of complementair is aan de geboden individuele hulp.

D. Individuele ondersteuning

De impact van de genoemde projecten is per project verschillend. Deze wordt per project in kaart gebracht.

7. Monitoring

Voor monitoring wordt M(ijn) P(ositieve) (G)ezondheid, registratie en impactmeting collectief ingezet. Als de impact overzichtelijk is gemaakt, wordt onderzocht met welk rekenmodel kostenbesparingen in kaart gebracht kunnen worden.

IV. LEVEREN VAN EEN ADEQUATE WERKWIJZE VAN HUISELIJK GEWELD

1. Doelgroep

Geweld hoort nergens thuis. En geweldsincidenten komen in alle lagen van de bevolking vaak voor. Geweld kan gaan over fysiek geweld, ouderenmishandeling en emotioneel geweld tussen volwassenen en van volwassenen naar kinderen en vice versa. De complexiteit van deze situatie zit in het verborgen geweld wat vaak achter de voordeur schuilgaat.

2. Resultaat maatschappelijke opgave

Samen met onze partners is onze ambitie het volledig stoppen van huiselijk geweld en kindermishandeling in de gemeente Emmen. In een periode van drie jaar levert Sedna een bijdrage aan een betere signaalfunctie in de samenleving op het thema huiselijk geweld en de uitvoering en ondersteuning van ouders en kinderen op huiselijk geweld. Daarnaast leveren we een bijdrage aan het nazorgtraject van intensieve trajecten met risico op herhaling.

2.1 Resultaatgebieden

Binnen deze maatschappelijk opgave gaan we werken aan de volgende resultaatgebieden:

- Huiselijk geweld is in een vroeg stadium in beeld en krijgt de juiste hulp.
- Er is een preventieve aanpak voor huiselijk geweld.
- Er zijn faciliteiten voor nazorg na huiselijk geweld.

3. Doelen

Bijdrage leveren aan de regiovisie 'de volgende stap':

- Directe hulpverlening bieden in huiselijk geweld situaties en huisverbod gericht op ouders en kinderen.
- De basis op orde brengen door met onze partners de basis te versterken middels een integrale gedragen visie aan aanpak, die werkt in de gemeente.
- Een verbetering van de systeemgerichte aanpak door heldere routes, effectieve interventies en een compleet aanbod voor de doelgroep (slachtoffer, pleger en kinderen).
- Aan de hand van de interne klantreis 'Huiselijk Geweld' het signaal gevoeliger en handelingsbekwaam maken van (sport)verenigingen en onderwijs.
- Het realiseren van nazorg faciliteiten samen met andere (informele) partners.
- Opleiden en inzetten van ervaringsdeskundige om meer voorlichting en normalisering te bewerkstelligen voor huiselijk geweld en de impact daarvan.

4. Interventies

- Systeemgerichte hulpverlening aan ouders en kinderen.
- Training ontwikkelen en uitrollen bij (sport)verenigingen en onderwijs.
- Hulpaanbod voor kinderen.
- Handelen volgens de meldcode.
- Een oplossingsgerichte werkwijze rondom nazorgtraject.

5. Noodzakelijke keten(s) ter realisatie van één gezin één plan

Om te komen tot een gedegen passende aanpak zal de huidige aanpak geëvalueerd moeten worden en willen we naast de bestaande ketenpartners (GGD/VTD/Politie/onderwijs/AFP) ook de samenwerking zoeken met andere partijen zoals (sport)verenigingen, onderwijs en grote werkgevers.

6. Maatschappelijke impact

6.1 Bereik 2021

Informatie en advies	A. Beperkt zelfredzaam		B. Voldoende zelfredzaam		C. Volledig zelfredzaam	
Vragen	Preventieve activiteiten signaalgevoeligheid partners in de wijk	240	Ondersteuning BMW	100	Nazorg trajecten	40
			Groepswerk BMW	30		
Totaal aantal		240	Totaal aantal		130	Totaal aantal 40

6.2 Impact 2021

	A. Beperkt zelfredzaam	B. Voldoende zelfredzaam	C. Volledig zelfredzaam
Impact hulpvrager	Leden van het huishouden erkennen problemen en worden actief ondersteund.	Relationele problemen zijn niet meer aanwezig en leden weten te handelen als er spanning ontstaat	Er is stabiele, veilige gezins- situatie en de communicatie is consistent open.
Impact leefomgeving	De leefomgeving is op de hoogte van de impact huiselijk geweld en schakelt hulp in als er een toename van problemen ontstaat.	De leefomgeving weet te steunen bij huiselijk geweld en schakelt hulp in.	De leefomgeving biedt voldoende steun.
Impact ketenpartner(s)	Er is bewustwording over het onderwerp huiselijk geweld	Er is signaalgevoeligheid en handelingsbekwaamheid	Alle partners weten en handelen volgens de gemaakte afspraken en zetten in op een duurzame oplossingen rondom huiselijk geweld.

7. Monitoring

Zie format doorbreken van armoede.

V. VERSTERKEN VAN DE ZELFREDZAAMHEID VAN KWETSBARE INWONERS

1. Doelgroep

Het blijkt dat de vraag om huisartsenzorg voor 25% uit psychosociale zorg bestaat. Dit betreffen vragen die bestaan uit één of meerdere vragen op de domeinen mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, sociaal maatschappelijke participatie en dagelijks functioneren van M(ijn) P(ositieve) G(ezondheid) (zie bijlage 1 punt 7). Deze vragen dienen zich vaak aan in combinatie met klachten op het terrein van lichamelijk welbevinden. Het gaat hier om inwoners die kwetsbaar zijn op één of meerdere van deze domeinen.

Sedna maakt de inschatting, dat het om 10% van de lokale bevolking (10.000 inwoners van de gemeente) gaat. Een deel van deze doelgroep overlapt de andere genoemde maatschappelijke opgaves. Dit betekent dat dit cijfer in dit kader gecorrigeerd moet. We doen in deze de aanname dat de helft van de doelgroep bereikt kan worden in samenwerking met de huisartsen (5.000 inwoners)

2. Resultaat maatschappelijke opgave

Sedna doet in 2021 mee in een pilot voor de 5 huisartsenpraktijken in het gebied De Velden. Op grond van de resultaten van deze pilot kan overwogen worden om "Welzijn op recept" voor alle huisartsenpraktijken in de gemeente te voeren. Hiermee kan een groot deel van de hierboven benoemde doelgroep van 5.000 inwoners bereikt worden.

Om de zelfredzaamheid van deze inwoners te bevorderen is in navolging van het project Integrale Ouderenzorg ondersteuning door een welzijnscoach per huisartsenpraktijk nodig. De gekozen aanpak in deze wordt "Welzijn op recept" genoemd. Op grond van een intake schrijft de welzijnscoach een recept voor activiteiten op het gebied van ontmoeting, sport of cultuur. Indien nodig is er aandacht voor de lichamelijke, psychische en sociaal maatschappelijke problemen.

2.1 Resultaatgebieden

Vanuit deze maatschappelijk opgave gaan we werken aan de volgende resultaatgebieden:

- Er ontstaan nieuwe vormen van niet-geïndiceerde dagopvang. (zie ook doorontwikkeling informele zorg)
- Welzijn op recept kan een standaard aanbod binnen de huisartsenpraktijken worden.
- Zorgmijders zijn in beeld en worden geleid naar de juiste hulp.
- Enkelvoudige hulpvragen worden beantwoord met behulp van vrijwilligersvoorzieningen.
- Er is een integrale aanpak voor huiselijk geweld, schulden en armoede. (zie adequate werkwijze huiselijk geweld en doorbreken van armoede)

3. Doelen

Om zowel preventief als curatief de juiste interventies in te zetten, is het van belang om niet alleen in te steken op de gestelde vraag, maar juist ook de niet gestelde vraag. Door in kaart te blijven brengen waar behoeften en leegtes liggen zonder deze op voorhand zelf in te vullen, blijven we aansluiten op de behoefte van de inwoners.

Er zijn voor 2021 drie doelen geformuleerd:

A. Uitvoering pilot "Welzijn op recept".

Uitvoering van de pilot waarbij de ervaring van hulpvragers in kaart gebracht, waarbij aan de hand van M(ijn) (P)ositieve (G)ezondheid, de resultaten (versterking van de zelfredzaamheid) gemeten worden met de Z(elf) (R)edzaamheid M(atrix) en de ontzorging van de huisarts (door een nog nader te formuleren vorm van monitoring).

In de pilot worden 300 inwoners geactiveerd.

B. Continuering van hulpverlening buurtmaatschappelijk werk (700 hulpvragers)

4. Interventies

Er worden voor de drie doelen verschillende interventies ingezet.

- Voor "Welzijn op recept" wordt de landelijk ontwikkelde methode ingezet.
- Voor de inzet van buurtmaatschappelijk werk kan verwezen worden naar de interventies bij de maatschappelijke opgave "Doorbreken van Armoede".

5. Noodzakelijke keten(s) ter realisatie van één gezin één plan

De keten voor "Welzijn op recept" bestaat uit de huisarts, praktijkondersteuner, welzijnscoach, specialiste ouderengeneeskunde, wijkverpleegkundige, vrijwilligers. Voor de inzet van buurtmaatschappelijk werk kan verwezen worden naar de kaders van de maatschappelijke opgave "Doorbreken van Armoede".

6. Maatschappelijke impact

6.1 Bereik 2021

Informatie/advies	: 2500 inwoners
Welzijn op recept	: 300 inwoners
BMW/Schuldhelp	: <u>800 inwoners</u>
Totaal	: 3600 inwoners

6.2 Impact 2021

	Welzijn op recept	Buurtmaatschappelijk Werk
Impact hulpvrager	Doorbreken van eenzaamheid, versterking zelfredzaamheid en actieve deelname aan (buurt)activiteiten.	Verbetering stresssituatie in huishoudens, welbevinden en huiselijke relaties.
Impact leefomgeving	Een sociaal netwerk met aandacht voor de kwetsbare inwoners.	Een sociaal netwerk met aandacht voor de kwetsbare inwoners.
Impact ketenpartners	Ontzorging van de huisarts en een actieve bijdrage van inwoners(groepen).	Minder beroep op zwaardere voorzieningen. (waaronder de huisarts)

7. Monitoring (zie 6.3)

- (Z)elf(R)edzaamheid(M)atrix.
- (M)ijn (P)ositieve (G)ezondheid.
- Nadere afspraken te maken over de monitoring van ontzorging huisarts.

Bijlage 6

VI. PERSONA'S EN KLANTREIZEN

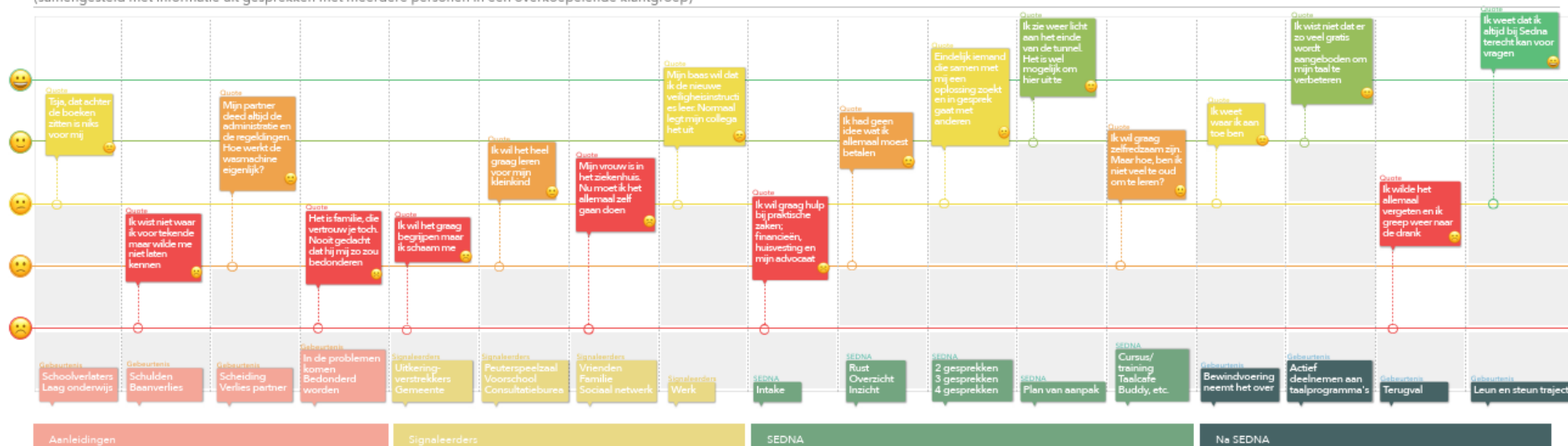

Klantgroep 'Hard werken, hard leven'

De leeftijd van deze klantgroep is meestal boven de 40. Vaak hebben ze alleen de basisschool afgemaakt en zijn toen aan het werk gegaan bij familie, in een bedrijf of hebben bijzonder laag onderwijs gevolgd en zijn al snel aan het werk gegaan. Ze zijn nooit gestimuleerd om te leren. Het zijn mensen die graag hun eigen zaakjes oplossen. Zo zijn ze opgevoed. Het zijn harde werkers, echte aanpakkers. Vroeg opstaan, hard werken en nooit te beroerd om een ander te helpen. Soms balancerend op het randje van criminaliteit en drugs.

Klantreis 'Hard werken, hard leven'

(samenesteld met informatie uit gesprekken met meerdere personen in één overkoepelende klantgroep)

Zelfredzaamheidsmatrix

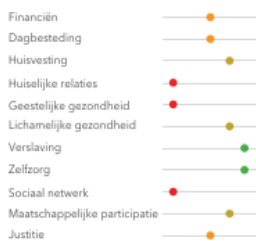

Klantgroep 'Huiselijk geweld'

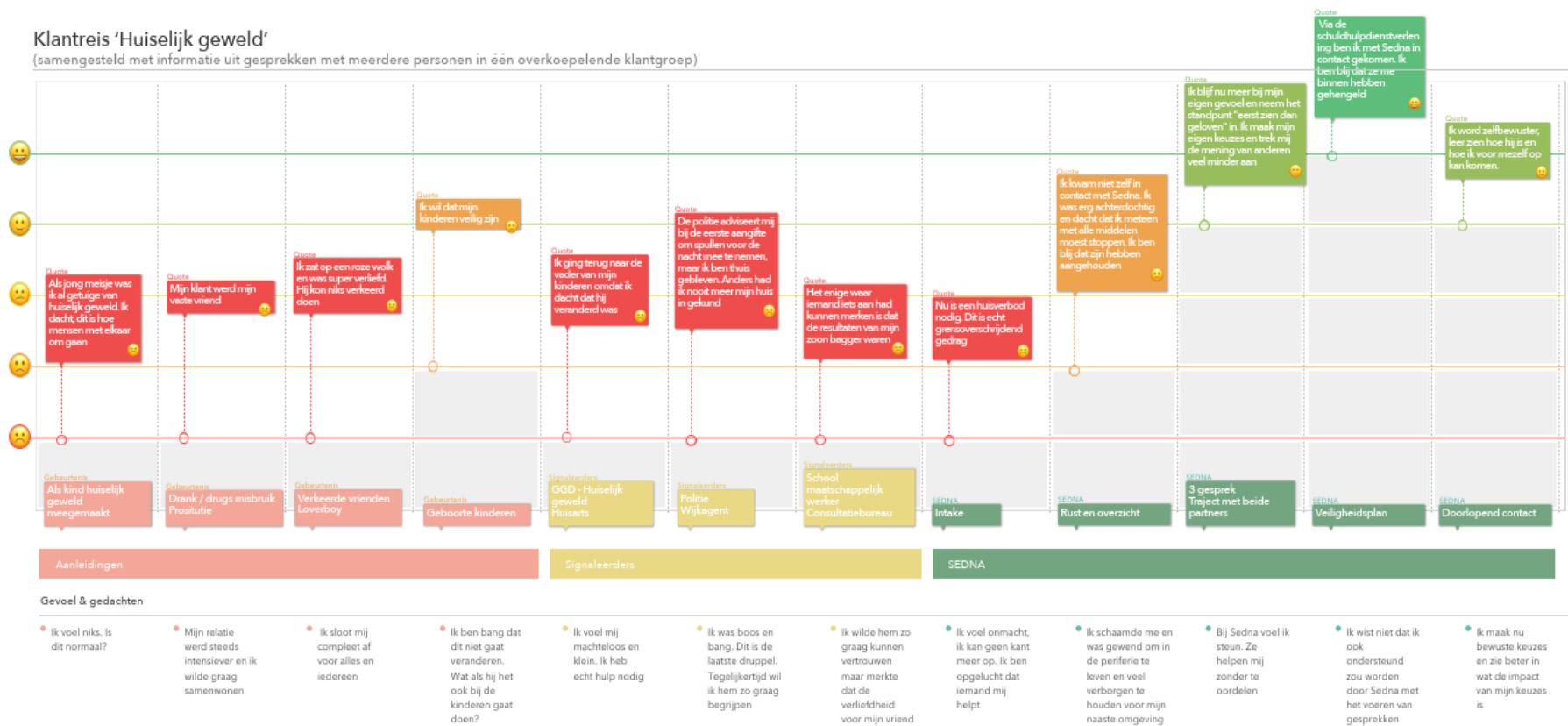
Huiselijk geweld komt voor bij zowel mannen en vrouwen, maar ook kinderen kunnen huiselijk geweld veroorzaken. Deze groep heeft meestal zelf ook ervaring met huiselijk geweld als kind. In de meeste gevallen zie je dat partners psychisch met elkaar verbonden zijn. Het gedrag dat deze stellen laten zien lijkt erg op verslavingsgedrag. Vaak zie je dat partners het voor elkaar opnemen en het gedrag van de ander willen vergoelijken. Er wordt langdurige stress ervaren doordat ze constant alert zijn om de situatie te kunnen managen. Onder huiselijk geweld verstaan we: psychisch, lichamelijk of seksueel geweld gepleegd in huiselijke kring. Kortom alles wat de integriteit van de ander aantast en kan leiden tot een vorm van beschadiging.

Zelfredzaamheidsmatrix

Klantreis 'Huiselijk geweld'

(samenesteld met informatie uit gesprekken met meerdere personen in één overkoepelende klantgroep)

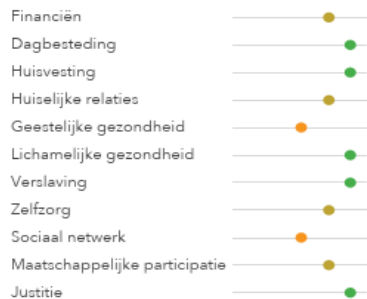
Klantgroep 'Kind in de knel'

Deze groep zit meestal nog op de basisschool en bestaat uit kinderen tussen de 6 en 12 jaar. Ze krijgen de scheiding van de ouders bewust mee en zitten er vaak tussenin. De veilige omgeving verandert en er zijn steeds nieuwe thuissituaties. Er wordt veel van ze gevraagd met betrekking tot aanpassingsvermogen. Meestal is er een loyaliteitsconflict voor het kind tussen vader en moeder. Een nieuwe relatie bij de ouders maakt de verhoudingen nog lastiger.

Wij onderscheiden 3 groepen;

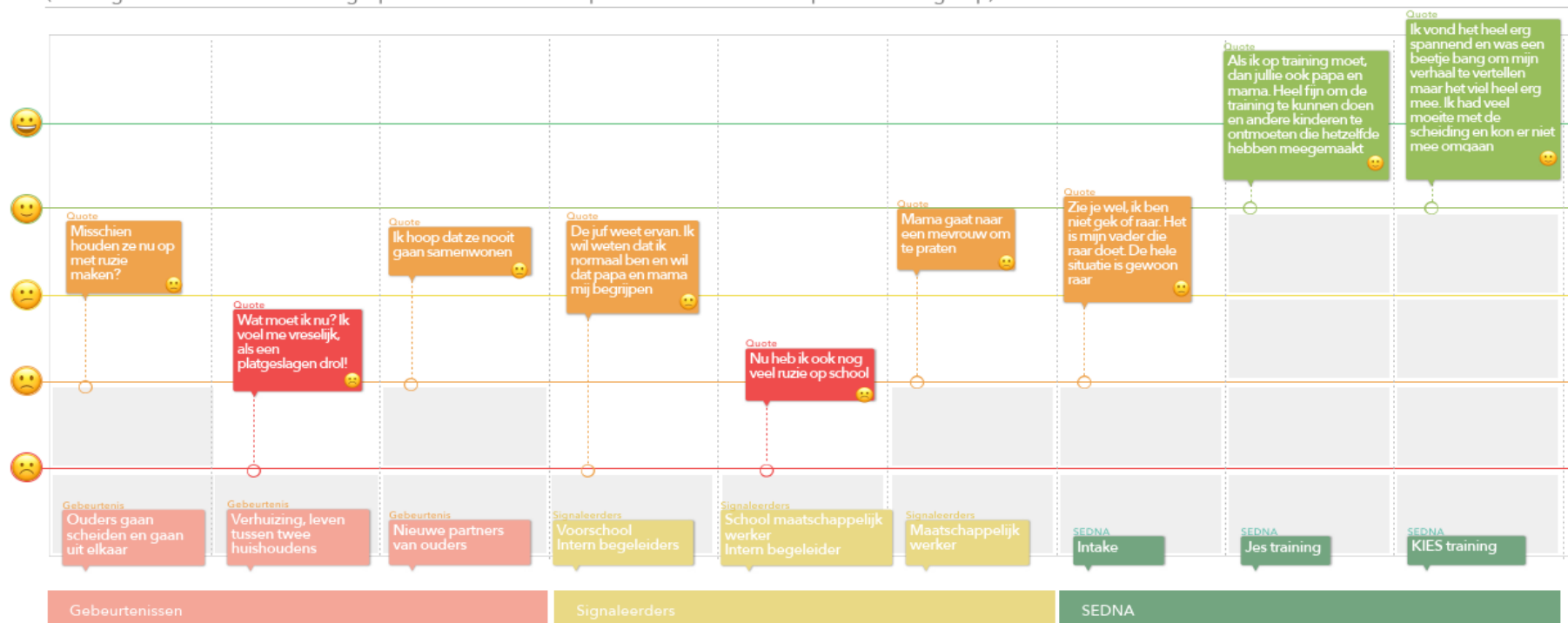
- 2 tot 4 jaar
- 4 tot 12 jaar
- 12 tot 18 jaar

Zelfredzaamheidsmatrix

Klantreis 'Kind in de knel'

(samengesteld met informatie uit gesprekken met meerdere personen in één overkoepelende klantgroep)

Gevoel & gedachten

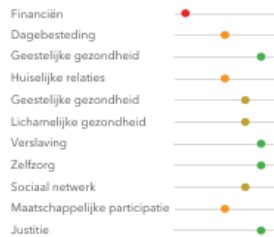
Ik voel me opgelucht. Ik wilde alleen maar dat ze ophielden met ruzie maken	Mama pakt haar spullen in en we verhuizen naar oma, dat wil ik niet. Ik wil een eigen huis	Ik wil dat het weer normaal wordt. Maar mama heeft een nieuwe vriend, dat is heel gewoon	Ik wil erover kunnen praten ook al vind ik het stom en ik voel me heel boos	Nu heb ik ook al ruzie op school en ik wil helemaal niet opvallen	Waarom gebeurt het weer bij mij? Ik voel me verdrietig. Ik zoek iemand die het snapt	Ik vind het lastig. Ik wil niet boos praten over papa of mama en ik wil me ook beter voelen	Ik ben niet de enige. Ik praat met andere kinderen in dezelfde situatie, dat vind ik fijn. En papa en mama komen ook	Ik heb steeds meer controle over mijn gevoel door de oefening met de stoplichten

Klantgroep 'Leven met schulden'

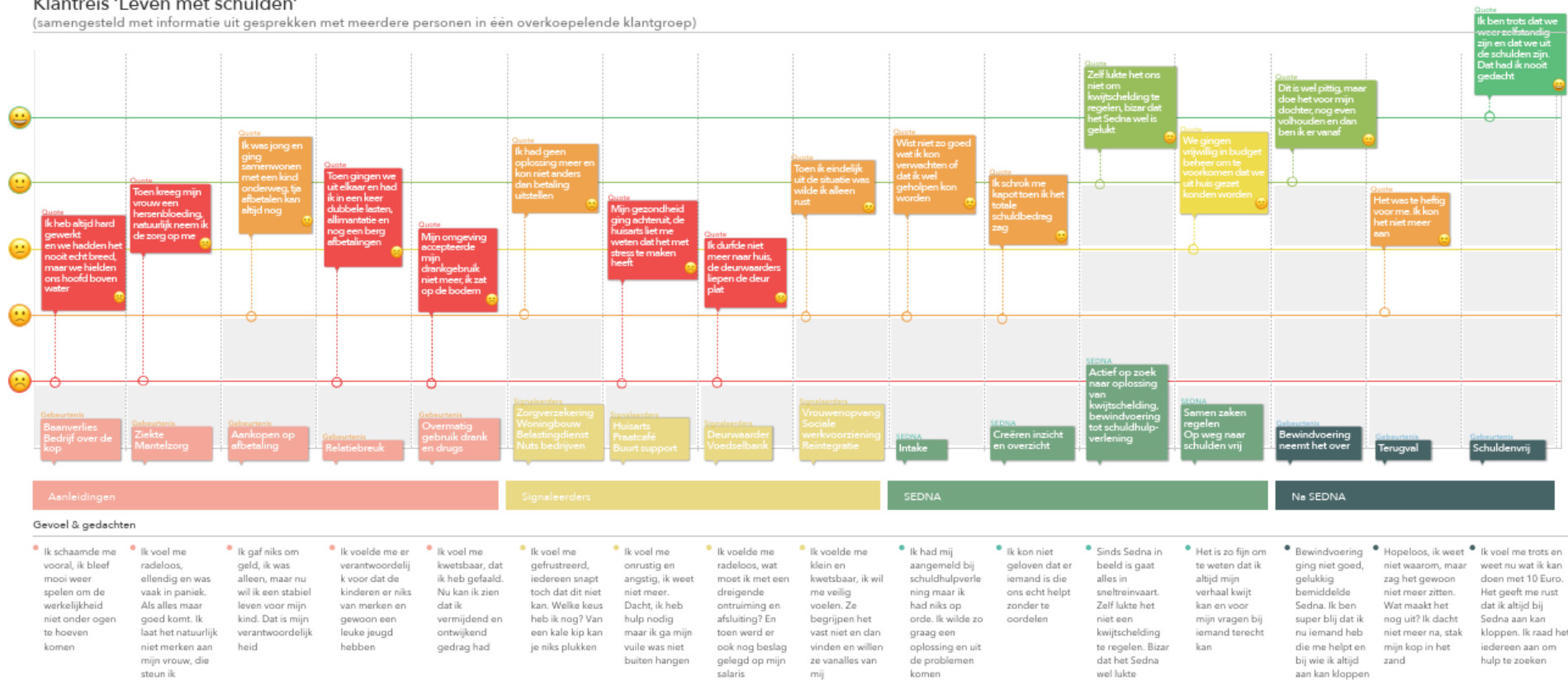
Deze klantgroep bestaat uit zowel mannen als vrouwen. Hun leeftijd varieert. Vaak is er een verleden van financiële problemen, het 'overkomt' ze steeds weer. Het wordt ook wel weer opgelost met allerlei regelingen. Huurtoeslag, zorgtoeslag et cetera. En er is weinig geld, maar met een beetje bijklussen hebben ze nog wel eens een extraatje. Deze groep erkent de problemen [nog] niet en kent ook de mogelijkheden niet om eruit te komen. Ook de kans op herhaling is aanwezig omdat ze de financiële schulden en verantwoordelijkheid niet willen erkennen.

Zelfredzaamheidsmatrix

Klantreis 'Leven met schulden'

(samengesteld met informatie uit gesprekken met meerdere personen in één overkoepelende klantgroep)

Resultaten van de klantreizen

“Hard werken, hard leven”

- Bij naar schatting 95% van de doelgroep is naar hun mening laaggeletterdheid geen probleem. In slechts 5% meldt de klant zichzelf. Dit gebeurt wanneer men er ernstig last van krijgt.
- Bij belangrijke life-events (als scheiding/ontslag/overlijden partner) wordt laaggeletterdheid echt problematisch voor de inwoner.
- Deze doelgroep is te bereiken via werkgevers, de kinderen, integrale aanpak schulden en zogenaamde kameleon-activiteiten.
- In de hulp- en dienstverlening wordt laaggeletterdheid vaak gezien als een bijzaak, terwijl het een van de hoofdoorzaken is van vele problemen.

“Huiselijk geweld”

- Deze problematiek heeft een duidelijke link met bovenstaande persona's en klantreizen. Als stress in een huishouden toeneemt, wordt het risico van huiselijk geweld groter.
- Het blijkt dat de meeste hulpvragers niet bij hun partner weg willen, maar een oplossing voor het geweld zoeken.
- De inzet van een ervaringsdeskundige kan de drempel om hulp te vragen verkleinen.
- Het is van belang om de signaleringsfunctie in de samenleving te versterken. Hierbij kan gedacht worden aan sportverenigingen en het onderwijs.

“Kind in de knel”

- Om complexe echtscheidingen te voorkomen, (dus in een vroeg stadium hulp bieden) is samenwerking met de voorschool, primair en voortgezet onderwijs van groot belang.
- Daarnaast zal in gezamenlijkheid met mediators (advocatuur) een echtscheidingsloket (waarin integraal gewerkt wordt) opgezet moeten worden.
- We gebruiken verschillende methoden bij trainingen. De keuze voor de inzet van een bepaalde training is een professionele afweging. Dit afwegingskader zal scherper geformuleerd moeten worden.

“Leven met schulden”

- De doelgroep vraagt om een integrale aanpak vanuit Sedna en andere organisaties. Kenmerken van deze aanpak zijn (anticiperen op) vroegsignalering, maatwerk door een combinatie van gelijktijdig of volg tijdelijk in te zetten interventies (praktische hulp, schuldhulp, begeleiding vanuit het perspectief van meerdere generaties, taalondersteuning), inzet van ervaringsdeskundigen en re-integratie coaching.
- Sedna zal met de afdeling inkomen van de gemeente in het kader van vroegsignalering tot een samenwerking moeten komen, die gebaseerd is op de sterktes van beide organisaties. De resultaten van het project problematische huurschulden, gedragen door de woningbouwcorporaties en Sedna, is naast bovengenoemde opvatting over maatwerk belangrijke input deze samenwerking.
- Het is op grond van de ervaringen in Emmen Oost en De Monden van belang om een financieel spreekuur in de verschillende gebieden te organiseren.

Bijlage 7

VII. BUURTMAATSCHAPPELIJK WERK +

Primair proces aanpak BMW+

VIII. KANSENPLAN

KANSENPLAN

GEZIN:

DATUM:

	SITUATIE Beschrijf kort de situatie en context	KANS Beschrijf welke kans dit gezin zou willen krijgen of heeft gemist	DOELSTELLING EN RESULTAAT Vertaal dit naar een realistische/haalbare doelstelling en benoem het resultaat	RISICO'S Benoem bevorderende/ belemmerende factoren en eventuele tegenmaatregelen	RANDVOORWAARDEN EN BUDGET Beschrijf randvoorwaarden en maak (indien nodig) een inschatting van het benodigde budget
KORTE TERMIJN					
MIDDEN LANGE TERMIJN					
LANGE TERMIJN					

Visualisatie evaluatie project intergenerationele armoede

Hoofddoel: het doel van de inzet van het project generatie armoede is het bieden van een positief en verbeterde situatie op korte termijn en het verbeteren van het perspectief op lange termijn voor komende generaties.

Subdoelstellingen: het organiseren en bieden van kansen t.b.v. een verbeterd perspectief. Gezinnen leren om reeds aanwezige kansen te herkennen en benutten het psychologisch, sociaal, economisch en maatschappelijk 'kapitaal' versterken.

Intake instrumenten:
Signs of wellbeing
ZRM
MPG (eventueel met pictogrammen)
Nulmeting

Effectieve Methodieken
Signs of wellbeing
Sociale netwerkversterking
Mobility mentoring
Motiverende gespreksvoering

Plan van aanpak. Het Kansenplan!
Op maat gemaakt plan op basis van intake, netwerk en omgeving, verbeter perspectief etc. Een plan met reële doelstellingen.

Generatie armoede 2020

Intensieve inzet voor gezinnen die zich in multi-probleem situaties bevinden en geholpen zijn met een aanpak die het mogelijk maakt meerdere uren in de week aanwezig te zijn. Overerfbare armoede speelt vaak een rol bij deze gezinnen.

Project doelstellingen: 75% van de gezinnen heeft voldoende baat bij deze aanpak en kan op eigen kracht weer verder. 25% van de gezinnen heeft aanvullende ondersteuning nodig.

sedna

Onderdeel van Tintengroep